

Варненските гимназисти в Интернет – полезен престой или вреден навик

Невена Ангелова

Varna High School Students on the Internet – Helpful Time Spent or Harmful Habit

Nevena Angelova

Abstract

In this paper we will debate whether the phenomenon of "Internet addiction" has grounds among the young population of the city of Varna or not. It will verify the existence of some relationship between time spent by students from high schools on the Internet and certain habits they have. Statistical analysis of the results will be made using data derived from empirical research conducted in high schools in the city.

Keywords: Internet addiction, addiction to the Internet, time spend on the Internet, high school students, adolescents

Въведение

В съвременния свят Интернет е навсякъде – в домовете ни, в училищата на децата ни, на работното ни място, в автобуса и къде ли още не. Било то по наше желание или по задължение, използването му се превръща в наложително действие. Тъй като обществото винаги се е вълнувало бурно от развитието на младите хора, появата на един нов феномен, какъвто е Интернет, непременно става обект на дискусии, относно неговата връзка и влиянието, което оказва върху юношите.

Дали е възможно да се пристрашим към използването на Интернет? Полезно ли е да сме постоянно онлайн или може би престоя в мрежата е вреден? Както тези, така и редица други въпроси, свързани с модерните технологии биват все по-често обсъждани, но и остават неизяснени докрай, поради липсата на единно мнение.

Стартирайки своя живот през 1974 г. като разработка на американското военно разузнаване за пренасяне на секретни данни, Интернет преживява редица трансформации, за да достигне до днешния си облик. С приблизително 3,5 млрд. потребители и над 1 млрд. уебсайтове, към настоящия момент, чийто брой расте прогресивно, Мрежата представлява огромна световна база за споделяне и намиране на информация от всякакъв тип, без да съществува ограничение, относно местоположението.

Методология на изследването

Несъмнено, Интернет предлага на ползвателите си безброй предимства, но наред с тях и някои недостатъци. Като предмет на настоящата разработка ще разгледаме един от тези недостатъци, а именно евентуалната зависимост, която потребителя може да развие към престоя във виртуалното пространство. Обект на изследване ще бъдат 579 варненски гимназисти, на възраст между 14 и 18 години. Като основна цел отбелязваме разкриването и анализирането на различни фактори, свързани с престоя в мрежата. За изпълнението на целта ни предстои решаването на следните задачи:

- 1) Кратък обзор на литературата, свързана с понятието „зависимост към Интернет“
- 2) Проверка относно съществуването на връзка между времето, което учениците прекарват онлайн (като един от основните фактори, характерни за интернет зависимостта), техните навици на хранене и техния режим на сън

Теоритични аспекти на понятието „Интернет зависимост“

В наши дни, използването на Интернет в работата ни, в обучителния процес по училищата и университетите, в комуникацията с околния свят, се превръща в неизменен факт и до известна степен ни прави зависими, поради това, че компютрите и глобалната

мрежа изпълват голяма част от всекидневните ни задачи. Тук обаче ще обърнем внимание не на ежедневно принудително използване, а на онова вманиачено състояние на личността, при което нямаме конкретна задача за разрешаване и единствената ни цел е доставянето на удоволствие.

В този ред на мисли, използването на Интернет като нещо, което е вредно за потребителя става обект на научно изследване през 90-те години на миналия век. Маниакалният стремеж на пациентите да влязат в мрежата и неспособността им да излязат от там (Young 1996a) за пръв път бива дискутиран от проф. Кимбърли Янг, доктор по психология и световен експерт по темата, свързана със зависимостта към виртуалната среда. В своята клиника тя разработва и прилага успешно Тест за интернет зависимост (Young K. S. 2009), както и програма за лечение на зависимите. Този тест е първият валидиран измерител за интернет зависимост, предлагащ инструментариум за отчитане използването на интернет.

Прекомерната, патологична употреба на интернет бива разисквана от редица автори (Chou & Hsiao 2001; Beard 2001; Caplan 2003; Frangos et al. 2009), като се говори, че тя води до негативни последици, не само в социалния живот, но и в професионалната реализация и психичното здраве (Shapira et al. 2003)

Интернет зависимост, интернет пристрастяване, пристрастеност към виртуалното пространство, интернет мания, специфично и генерализирано използване на интернет, зависимост към интернет, проблемно (компулсивно) използване на интернет и пр. (Widyanto & Griffiths 2006; Byun et al. 2009) са още няколко термина, които често се свързват с патологичното ползване на интернет в световната научна литература. Използвани са като синоними и всеки един от тях бележи наличието на проблем, свързан с вредата от навика на потребителя да извършва някаква дейност онлайн на всяка цена.

В България, понятията, свързващи се с употребата на интернет, извън всекидневните задължения на потребителите, т. е. в случаите, когато крайната цел е изпитването на определени положителни емоции са следните: интернет зависимост, (Чонова Р., Ганева В. 2008; Танева Т., Арбалиева С. 2013; Мизова Б., Баракян М. 2013; Иванова Е. 2014; Арабаджиев З. 2015), патологично ползване на интернет (Мизова Б., Баракян Г. 2006; Чонова Р., Ганева В. 2008; Енев С. 2014; Бонев И. 2014), пристрастяване към интернет (Георгиева-Лазарова С. 2010; Бонев И. 2014; Вълчев Н., Стоянова Д. 2014), зависимост към интернет (Бонев И. 2014; Вълчев Н., Стоянова Д. 2014), прекомерна употреба/използване на интернет (Чонова Р., Ганева В. 2008; Иванова Е. 2014; Вълчев Н., Стоянова Д. 2014), проблемно използване на интернет (Иванова Е. 2014; Бонев И. 2014), зависимост към виртуалното пространство/среда (Пайташева К. 2011; Енев С. 2014), пристрастяване към компютри (Чонова Р. и Ганева В. 2008; Енев С. 2014), компулсивно използване на интернет (Петров Б. 2005; Бонев И. 2014), злоупотреба с интернет (Бонев И. 2014), компютърна мания (Чонова Р., Ганева В., 2008), интернетмания; интернетнаркомания, адиктивно използване на интернет, компютърномания, компенсаторна употреба на интернет, онлайн зависимост и пр.

Изброените по-горе понятия се употребяват, когато става въпрос за използването на интернет, без да съществува определена цел, т.е. като изключим задачите на потребителите в работната или учебната им среда. Не е задължително пристрастяването да се получи към нещо материално като например към алкохол или психоактивни вещества. Пристрастяването може да бъде и към определени действия, каквито са например играенето на хазартни игри, играенето на компютърни игри и влизането в Интернет.

Следователно, можем да стигнем до изводът, че в наши дни, когато Интернет съпътства множество дейности от ежедневието ни, всеки от нас бива зависим. Изпълнението на някакво задължение с учебна или служебна цел води до положителен резултат, но безцелното влизане и разглеждане на различни, непотребни за реализацията ни сайтове и приложения, в редица от случаи е вредно и води до негативни последици, както и в не редки случаи до развитието на зависимост и размиване на границите между реалния и

виртуалния свят.

Актуалност на проблема „Интернет зависимост“

В настоящото изследване, целта, която преследваме е да разгледаме интернет зависимостта като проявяващ се сред подрастващите социален феномен. Този проблем е актуален и изисква възприемането на превантивни мерки сред учениците в гимназиалния курс, поради фактът, че на тази възраст децата стартират изграждането си като личности и предопределят мястото си в обществото за в бъдеще.

Интернет сайтовете, електронните известия, вестници, списания и книги, каналите за споделяне на клипове и порталите за слушане и гледане на радио и телевизия онлайн, с все по-голяма сила изместват книжните източници на новини и информация, което от своя страна бива предпоставка за децата да приспособят заниманията си към онлайн средата още от ранна възраст.

От казаното до тук става ясно, че децата в съвременната среда, изпълнена с модерни технологии са принудени да се адаптират и да изменят навиците си възможно най-бързо. За да разберем обаче дали тази метаморфоза е полезна или напротив, дали тя е израз на вреден навик, нека си поставим някои въпроси:

- Как децата прекарват времето си в забързания модерен свят?
- Как времето, прекарано онлайн влияе върху хранителните навици и режима на сън?
- Дали безцелното сърфиране в мрежата отнема толкова много време на учениците, че те са склонни да пренебрегнат съня и храненето, за да останат на линия?

Статистически анализ и измерване

Отговорите на зададените въпроси ще се опитаме да намерим с помощта на информация, събрана чрез извадково анкетно проучване, което е част от цялостен изследователски проект по наредба № 9 на Министерството на образованието и науката в Република България за подпомагане на изследвания във висшите училища (НП – 155/2015).

Проучването се базира на специално създаден анкетен въпросник, съдържащ 29 въпроса със седемстепенна скала за отговори от Ликъртов тип.

Необходимите за анализа изчислителни процедури и визуализирането на получените резултати ще се реализират с помощта на софтуерните продукти SPSS Statistics 17.0 и Microsoft Excel.

Резултати

Въпреки че при определянето на интернет зависимостта, времето не се явява пряка функция, се счита, че онези, прекарващи повече от 35 часа седмично онлайн, попадат в рисковата група на силно застрашените от реална зависимост (Young 1999). Поради този факт, следва да направим проверка дали и как времето, прекарано в мрежата влияе върху други избрани социални фактори.

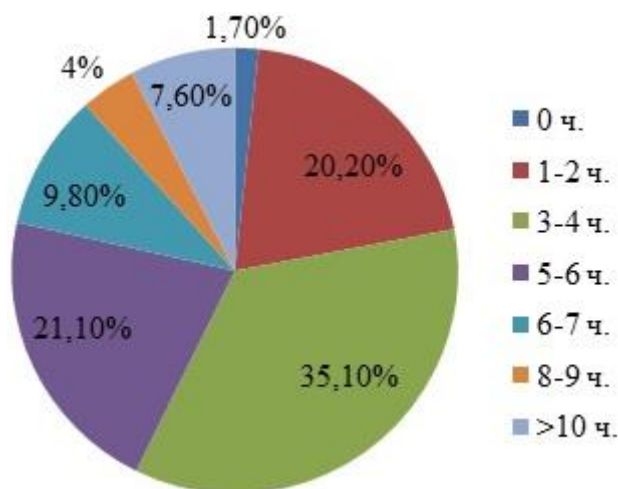
Описателен анализ

„Обикновено колко часа прекарвате в Интернет?“ попитахме учениците, за да отчетем времетраенето на активността им онлайн.

1, 7% от учениците отговарят, че не прекарват никакво време в Интернет като 50% от тях са момичета, 40% – момчета, а 10% не са посочили своя пол. 20,2% твърдят, че прекарват по 1-2 ч. на ден в Интернет като 36,75% от тях са момичета, 58,97% – момчета, а 4,27% не са посочили своя пол. 35,1% посочват, че стоят в мрежата по 3-4 ч. на ден като 48,76% от тях са момичета, 47,78% – момчета, а 3,45% не са посочили пола си. Тези три групи се намират извън рисковия диапазон от 35-40 часа седмично.

Следващата група от ученици, възлизаща на 21,1% от общия обем (49,18% момичета,

45,08% момчета и 5,74% неспоменали пола си), твърди, че е онлайн по 5-6 ч. всеки ден. При тази група трябва да се обърне внимание и да се проведе навременна превантивна кампания, с цел избягване на евентуално пристрастяване към мрежата.

Фигура 1. Разпределение на учениците от гр. Варна на възраст 14-18 г. спрямо времето, прекарано в Интернет

Останалите три групи (виж табл. 1) преминават границата на допустимия нормален престой в Интернет. Това са учениците, при които вероятно вече можем да говорим за развита зависимост към мрежата и трябва сериозно да се работи в посока незабавно редуциране на дневните им онлайн сесии.

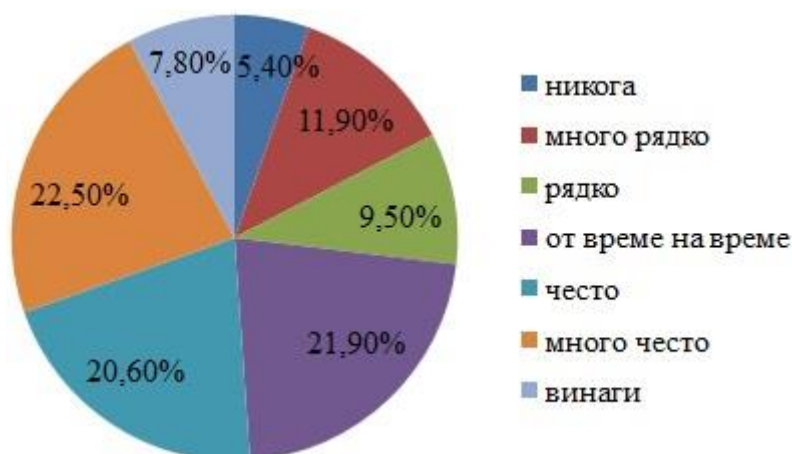
Таблица 1. Разпределение на учениците от гр. Варна на възраст 14-18 г. според времето, прекарано онлайн и техния пол

Време он-лайн, ч.	ОД в извадката, %	Брой момичета	ОД на момичетата, %	Брой момчета	ОД на момчетата, %	Брой непосочили пол	ОД на непосочилите пол, %
0	1,7	5	50,0	4	40,0	1	10,0
1-2	20,2	43	36,75	69	58,97	5	4,27
3-4	35,1	99	48,76	97	47,78	7	3,45
5-6	21,1	60	49,18	55	45,08	7	5,74
7-8	9,8	36	63,16	17	29,82	4	7,02
9-10	4,0	8	34,78	14	60,87	1	4,35
>10	7,6	32	72,72	10	22,72	2	4,55

За да разберем какъв е режимът на сън на учениците и дали те го пренебрегват, поради занимания в мрежата им зададохме въпроса: „Случва ли Ви се да си легате късно и да останете в Интернет, вместо да спите?“.

7,8% от варненските гимназисти твърдят, че винаги си легат по-късно, заради престоя си в Интернет, като 48,9% от тях са момичета, 40% – момчета, а 11,1% не са посочили своя пол. 22,5% твърдят, че много често, предпочитат да стоят в Интернет, отколкото да спят, като 49,2% от тях са момичета, 44,6% – момчета, а 6,2% не са посочили своя пол. 20,6% пък твърдят, че често спят по-малко от достатъчно заради Интернет, като момичетата, които го правят (63,9%) са два пъти повече от момчетата (31,9%). Данните, представени в табл. 2,

могат да се коментират по аналогичен начин.

Фигура 2. Разпределение на учениците от гр. Варна на възраст 14-18 г. според степента на пренебрегване на съня заради извършване на дейности в Интернет

По наше мнение, би следвало да се обърне специално внимание, с цел редуциране на заниманията, свързани със сърфирането в Интернет, именно в тези три групи:

- Които твърдят, че винаги са в Мрежата, вместо да спят
- Които много често не спят, за да са онлайн
- Които често са в Интернет, а не в леглото

При останалите групи от ученици предлагаме да се провежда превантивна кампания, за да не се достига до момент, в който е нужно ограничаване на престоя онлайн.

Таблица 2. Разпределение на учениците от гр. Варна на възраст 14-18 г. според режима им на сън и техния пол

Игно-риране на съня*	ОД в извадката, %	Брой момичетата	ОД на момичетата, %	Брой момчетата	ОД на момчетата, %	Брой непосочили пол	ОД на непосочилите пол, %
1	5,4	11	35,5	18	58,1	2	6,4
2	11,9	29	42	39	56,5	1	1,5
3	9,5	23	41,8	32	58,2	0	0
4	21,9	59	46,5	61	48	7	5,5
5	20,6	76	63,9	38	31,9	5	4,2
6	22,5	64	49,2	58	44,6	8	6,2
7	7,8	22	48,9	18	40	5	11,1

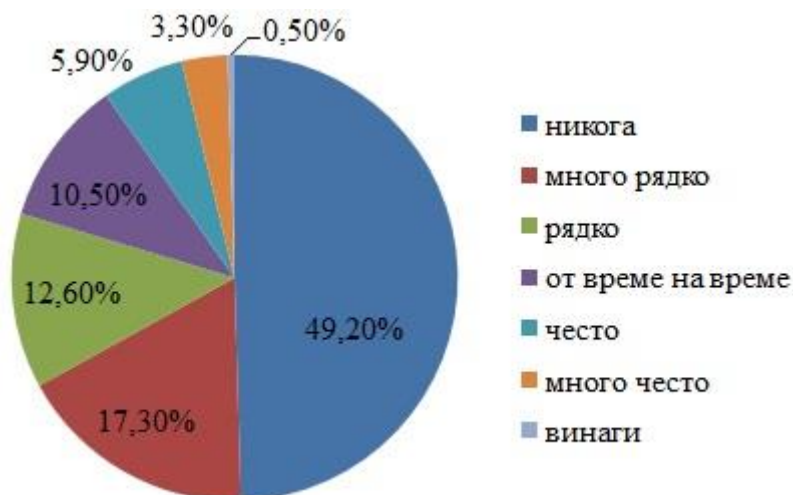
За да покажем какви са хранителните навици на гимназистите, спрямо престоя им онлайн, ги попитахме следния въпрос: „Случва ли Ви се да пропуснете хранене, за да не прекъснете заниманието си в Интернет?“.

Що се отнася до хранителните навици, ясно личи (фиг. 3), че почти половината от учениците не са склонни да пренебрегнат хранене, заради занимания в Интернет. Това от своя страна означава, че хранителната култура и навици на гимназистите за момента не са лоши.

В никакъв случай обаче тези резултати не бива да отхвърлят превантивните мерки, които трябва да се предприемат, поради някои от доказаните вече проблеми, до които води прекомерната употреба на Интернет.

Представено в цифри, едва 0,5% от учениците посочват, че винаги извършват този вреден навик и пренебрегват храната заради Интернет. В този случай интересното е, че два пъти по-малко от тях са момичета (33,3%).

Тревожните 3,3% пък твърдят, че много често не се хранят, за да бъдат по-дълго в Интернет, а 5,9% го правят често.

Фигура 3. Разпределение на учениците от гр. Варна на възраст 14-18 г. според степента на игнориране на глада поради сърфиране в мрежата

Данните, отнасящи се за останалите групи (виж табл. 3), можем да тълкуваме по аналогичен начин.

Таблица 3. Разпределение на учениците от гр. Варна на възраст 14-18 г. според хранителните им навици и техния пол

Пренебрегване на хранене *	ОД в извадката, %	Брой момичета	ОД на момичетата, %	Брой момчета	ОД на момчетата, %	Брой непосочили пол	ОД на непосочилите пол, %
1	49,2	149	52,3	126	44,2	10	3,5
2	17,3	45	45	51	51	4	4
3	12,6	33	45,2	36	49,3	4	5,5
4	10,5	34	55,7	21	34,4	6	9,9
5	5,9	13	38,2	20	58,8	1	3
6	3,3	9	47,4	8	42,1	2	10,5
7	0,5	1	33,3	2	66,7	0	0

*В табл. 2 и табл. 3 са посочени кодовете на значенията на променливите; да се четат, както следва: 1 – никога; 2 – много рядко; 3 – рядко; 4 – от време на време; 5 – често; 6 – много често; 7 – винаги

Корелационен анализ

Следващата задача, която си поставихме в началото на статията, беше да разкрием съществува ли връзка между избраните променливи, а именно: между времето, което учениците прекарват всеки ден в интернет, степента на пренебрегване на съня, поради извършване на дейности онлайн и степента на игнориране на храненето, заради сърфиране в мрежата. Предлагаме изпълнението на тези задачи да се реализира чрез извършването на корелационен анализ.

Тъй като процедурата по анализ на зависимости стартира с избор на подходящ

корелационен коефициент (Ламбова и колектив 2012), трябва да обърнем внимание на измерителните скали, на които се представят значенията на променливите, подлагани на анализ. Предпоставка за избиране именно на корелационния коефициент на Спирман е фактът, че значенията на две от променливите, които ще тестваме (режима на сън и хранителните навици) се измерват с помощта на ординалната скала.

След като вече сме определили променливите и сме избрали най- подходящият измерител, с който да констатираме наличието или липсата на зависимост между тях, следва да пристъпим към същинската част от анализа. Първият момент винаги включва формирането на статистическите хипотези, които следва да коментираме, на база получения резултат. Формират се нулева и алтернативна хипотези, отнасящи се до надеждността на изчислявания коефициент на корелация.

В конкретния случай хипотезите ще имат следния вид:

H_0 : Корелационния коефициент на Спирман не може да се приеме за надеждна оценка на коефициента на корелация на генералната съвкупност

H_1 : Корелационния коефициент на Спирман може да бъде приет за надеждна оценка на коефициента на корелация на генералната съвкупност

Всяка една процедура по тестване на статистически хипотези, задължително се извършва при определено предварително равнище на значимост α , което по подразбиране е със стойност 0,01, но може да бъде променяно спрямо изследователския интерес.

Реализирането на тестовата процедура става възможно с помощта на програмния продукт SPSS Statistics 17.0. Получените от теста гранични равнища на значимост сравняваме с даденото еталонно равнище. (виж табл. 4). Гранично равнище на значимост, което получаваме след реализирането на тестовата процедура се оказва по- малко по стойност от еталонното $\alpha=0,01$. Следователно нямаме основание да приемем нулевата хипотеза, т. е. изчислените коефициенти на Спирман могат да се приемат за надеждна оценка на коефициента на корелация в генералната съвкупност.

След като сме доказали, че избраният коефициент на корелация може да се приеме за надеждна оценка, следва да тълкуваме получените за него стойности, които по правило се намират в границите между [-1; 1]. Стойностите, които ние получаваме (виж табл. 4) са положителни, което означава, че наблюдаваме пряка корелационна зависимост, т.е. налице е еднопосочно изменение. Това означава, че промяната в посока нарастване на независимата променлива, ще води до растеж при зависимите променлив. Или в конкретния случай можем да твърдим, че по- продължителния престой в мрежата ще води до увеличаване степента на пренебрегване на съня, поради извършване на дейности онлайн и до увеличаване степента на игнориране на храненето, заради сърфиране в мрежата. С други думи казано, колкото повече време учениците прекарват пред компютъра, толкова по- малко спят и толкова по- рядко отделят време за хранене.

Таблица 4. Стойности на граничните равнища на значимост и корелационния коефициент на Спирман

Променливи; получени стойности		$B1^*$	$B2^{**}$	$B3^{***}$
$B1^*$	Корелационен коефициент	-	0,366	0,295
	Гранично р-ще на значимост	-	0,000	0,000
$B2^{**}$	Корелационен коефициент	0,366	-	0,352
	Гранично р-ще на значимост	0,000	-	0,000
$B3^{***}$	Корелационен коефициент	0,295	0,352	-
	Гранично р-ще на значимост	0,000	0,000	-

$B1^*$ – часове на ден прекарани в Интернет

$B2^{**}$ – степен на пренебрегване на съня заради извършване на дейности в Интернет

$B3^{***}$ – степен на игнориране на глада поради сърфиране в мрежата

От друга гледна точка, получените емпиричните стойности на коефициента на Спирман (виж табл. 4) могат да бъдат коментирани и относно това в каква степен се изразява доказаната връзка. Ако стойността на коефициента е равна точно на 0, то връзка между променливите не съществува, а ако стойността е равна на точно ± 1 , тогава връзката между променливите е функционална, а не корелационна. В случаите, когато стойността на коефициента е приблизително равна на 0, връзката между променливите е слаба, умерена, когато стойността е приблизително $\pm 0,5$ и силна, когато стойността клони към 1.

В конкретната ситуация, стойностите на корелационните коефициенти са в границите около 0,3-0,4. Това означава, че връзката между независимата и зависимите променливи е слаба, към умерена. Т. е. можем да тълкуваме, че при изменението във времето, което учениците прекарват в интернет, навиците на сън и хранителния режим се изменят в слаба до умерена степен.

Въпреки че връзката между разглежданите променливи не е много силна, съществуването ѝ не бива да бъде подценявано, тъй като храненето и съня са важни физиологични процеси, които не бива да бъдат пренебрегвани заради развлеченията, които предлага виртуалната среда.

Заклучение

В заключение можем да се върнем на въпросът, който си зададохме в началото на статията, а именно дали заниманията на гимназистите в интернет са полезни или им вредят. От получените резултати, можем да направим изводът, че в редки случаи, Интернет може да се посочи като вреден навик, който пречи на учениците.

За да можем по- задълбочено да коментираме вреди ли или не престоя на юношите онлайн, бихме могли занаяпред да предложим изследването на още различни комбинации от променливи. По този начин ще можем да установим по- подробно и да разгърнем идеята за влиянието на по- продължително оставане в интернет, водещо към вредния навик и зависимостта към виртуалното пространство.

Използвана литература

1. Арабаджиев З. и колектив., 2015. Sexting и интернет зависимост. *Сборник научни съобщения от конкурсна сесия 2015*, Пловдив, стр. 16-20.
2. Бонев, И., 2014. Проблемното ползване на интернет. Издателство „zape4at.com“, София, 2014 ISBN 978-954-2987-08-6.
3. Вътев Н., Стоянова, Д., 2014. Анализ и обобщение на резултати от теста за установяване на зависимост към интернет. *Приложна психология и социална практика, XIII Международна научна конференция*, ВСУ – Университетско издателство, с. 390
4. Георгиева-Лазарова С., 2010. Съвременни технологични зависимости. *Университетско издателство „Св. св. Кирил и Методий“ Велико Търново*, 2010 ISBN 978-954-524-924-2.
5. Енев, С., 2014. Зависимост към интернет и компютърни игри. Варна, *ИК СТЕНО*
6. Иванова Е., 2014. Взаимовръзки между интернет зависимост, киберхондрия и благополучие. *Автореферат на дисертация за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“*, София, 2014.
7. Ламбова, М. и колектив, 2012. Въведение в статистиката. *ИК СТЕНО*, с. 208
8. Мизова Б., Баракаян Г., 2006. Виртуалната комуникация и проблемът за патологичното използване на Интернет сред подрастващите. Изд: Превантивно-информационен център по проблемите на наркоманиите към Столична община, *Сп. „Заедно“*, бр. 1 (14) март 2006, София, стр. 6-7.
9. Пайташева К., 2011. Младежките субкултури в контекста на блог комуникацията. *Автореферат на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен*

„Доктор“, София, 2011.

10. Славчева, Г., 2014. изследване на взаимовръзките между времето на пребиваване в интернет и проявите на личностна тревожност при юношите. *Българско списание по психология*, бр. 1-3, с. 70

11. Танева Т., Арбалиева С., 2013. Поведенчески индикатори на тенденцията към изграждане на интернет зависимост сред 10-11 годишни деца. *Електронно списание Педагогически форум*, бр. 2/2013, Стара Загора, стр. 17-26.

12. Чонова, Р., Ганева, В., 2008. Свободното време на подрастващите в новата информационна среда. *Научни трудове на Русенския университет*, 47, 5.2, с. 94

13. Beard, K.W., Wolf. E.M., 2001. Modification in the proposed diagnostic criteria for Internet addiction. *CyberPsychology & Behavior*, 4, p. 377

14. Byun, S., Ruffini, et al., 2009. Internet Addiction: Metasynthesis of 1996-2006. Quantitative Research. *CyberPsychology & Behavior*, 12, p. 203

15. Caplan, S. E., 2003. Performance for online social interaction: a theory of problematic Internet use and psychosocial well-being. *Communication Research*, 30, p. 625

16. Chou, C., Hsiao, M., 2001. Internet addiction, usage, gratifications, and pleasure experience: the Taiwan College Students' case. *Computers & Education*, 35, p. 65

17. Frangos, C. et al., 2010. Internet Addiction among Greek University Students: Demographic Associations with the Phenomenon, using the Greek version of Young's Internet Addiction Test. *International Journal of Economic Sciences and Applied Research*, 3(1), pp. 49-74.

18. Shapira, N.A., Lessig, M.C., Goldsmith, T.D., Szabo, S.T., Lazoritz, M., Gold, M.S., Stein, D.J., (2003). Problematic Internet use: proposed classification and diagnostic criteria. *Depression and Anxiety*, 17, p. 207

19. Widyanto, L., Griffiths, M., 2006. Internet Addiction': A Critical Review. *International Journal of Mental Health and Addiction*, 4, p. 31

20. Young, K. S., 1996a. Internet addiction: The emergence of a new clinical disorder. *Paper presented at the 104th annual meeting of the American Psychological Association*, August 15, 1996, Toronto, Canada

21. Young, K. S., 1999. Internet Addiction: Symptoms, Evaluation, And Treatment. *Innovations in Clinical Practice*, Vol. 17

За контакти

хон. ас. докт. Невена Ангелова

Икономически университет – гр. Варна

nevena.gorgieva.georgieva@gmail.com